

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

RPW/51855/2020 P
Data: 2020-04-17
Opolski Urząd Wojewódzki

LOP.410.001.01.2020

Pan Adrian Czubak
Wojewoda Opolski
Opolski Urząd Wojewódzki
ul. Piastowska 14, 45-082 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/16 – *Województwo opolskie*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/20/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2019 r.
Jednostka kontrolowana	Opolski Urząd Wojewódzki ¹ , ul. Piastowska 14, 45-082 Opole
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adrian Czubak, Wojewoda Opolski, od 9 grudnia 2015 r.
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Aleksandra Pawlicka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/12/2020 z 9 stycznia 2020 r. 2. Marlena Przybylak, starszy inspektor kontroli państwowe, upoważnienie do kontroli nr LOP/11/2020 z 9 stycznia 2020 r. 3. Krzysztof Rajczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/8/2020 z 9 stycznia 2020 r. 4. Zbigniew Łupicki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/9/2020 z 9 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/16 – <i>Województwo opolskie</i> . Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	<ul style="list-style-type: none">– działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych łącznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych, system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez wojewodę w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym:<ul style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/16. <p>Celem kontroli było również dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p>

¹ Dalej: Urząd lub OUW.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

- działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza wykonania planu dochodów,
- analiza stanu należności pozostałych do zapłaty oraz windykacja należności,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/16 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 85/16 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/16.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności*.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/16 wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2019 r. Urzędu jako dysponenta III stopnia i wykorzystania dotacji przez kontrolowanych beneficjentów, tj. przez Gminy Ujazd i Zawadzkie.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/16 – Województwo opolskie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Dysponent części 85/16 bez zbędnej zwłoki podejmował przewidziane prawem działania w celu dochodzenia ośmiu spośród 20 objętych szczegółowym badaniem zaległości. W pozostałych przypadkach, w wyniku zaniechania terminowego podejmowania takich działań, doszło do przedawnienia należności z tytułu odsetek w łącznej kwocie 240,5 tys. zł (stanowiącej 0,43% dochodów w części). Ponadto w ewidencji księgowej dysponenta części 85/16 ujęto przedawnione należności w łącznej kwocie 338,5 tys. zł. Analiza działań windykacyjnych podejmowanych w Urzędzie, pełniącym funkcję dysponenta III stopnia, nie wykazała nieprawidłowości⁵. W wyniku kontroli postępowań w sprawie rozłożenia należności na raty stwierdzono, że postępowania te zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. Część rat, w kwotach przypadających do zapłaty w 2020 r. (stanowiących 0,07% dochodów w części), zaksięgowano na niewłaściwych kontach (należności krótkoterminowe ujęto na koncie przeznaczonym do ewidencji należności długoterminowych). Powyższe ustalenia skutkowały sformulowaniem oceny działań, związanych z pobieraniem i egzekucją dochodów budżetowych, w formie opisowej. Nie spowodowały one jednak obniżenia ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w części 85/16, ze względu na niewielki udział stwierdzonych nieprawidłowości w łącznej kwocie zrealizowanych dochodów.

W wyniku kontroli 45,2% zrealizowanych wydatków budżetu państwa stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych i aktach wykonawczych. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele i efekty rzeczowe określone w układzie zadaniowym wydatków. Stwierdzone nieprawidłowości w tym zakresie polegały na: 1/ braku zatwierdzenia w wymaganym terminie przedstawionych rozliczeń dotacji na realizację *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2019*⁶ oraz na realizację programu *Rodzina 500+*, 2/ zablokowaniu z nieuzasadnioną zwłoką planowanych wydatków na realizację zadań z zakresu kwalifikacji wojskowej, 3/ zastosowaniu w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi pocztowe kryterium faworyzującego duże podmioty oraz 4/ nieuwzględnieniu w umowach wieloletnich klauzuli waloryzacyjnej. Powyższe ustalenia wskazują, że przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni skuteczne. Ze względu na niewielką skalę oraz formalny charakter tych nieprawidłowości, nie miały one jednak istotnego wpływu na wykonanie budżetu państwa w części 85/16.

Wojewoda Opolski rzetelnie i zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 175 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 85/16. W wyniku badania próby przekazanych dotacji stwierdzono jednakże, że nie zapewniono wymaganej częstotliwości kontroli kompleksowych domów pomocy społecznej. Dysponent nie sprawował również rzetelnego nadzoru nad efektywnością i skutecznością realizacji dwóch poddziałań w układzie zadaniowym, nie ustanowił też skutecznych mechanizmów kontroli zarządczej⁷, które ograniczyłyby ryzyko wystąpienia wskazanych nieprawidłowości.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Z wyjątkiem nieprawidłowości polegającej na przedawnieniu odsetek należnych od jednego dłużnika, opisanej w wystąpieniu pokontrolnym w ramach kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.* (P/18/001).

⁶ Dalej: program „Maluch+”.

⁷ Do czego obligował go przepis art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzone przez dysponenta części 85/16 oraz przez Urząd sprawozdania budżetowe za rok 2019 oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. Sprawozdania łączne dysponenta części zostały sporządzone na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe Urzędu – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieujęciu w polityce rachunkowości Urzędu⁸ zasad klasyfikacji zdarzeń dla stosowanych kont księgowych. Nieprawidłowość ta nie miała wpływu na kontrolowaną działalność i nie spowodowała obniżenia pozytywnej oceny wykonania budżetu państwa w części 85/16.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r., kontrola dochodów budżetowych w części 85/16 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badania skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

W ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.¹⁰ dochody budżetowe w części 85/16 zaplanowano w kwocie 44 143 tys. zł. Na podstawie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, na rok 2019¹¹ plan dochodów w części 85/16 został zmniejszony o 2 tys. zł. Na Zrealizowane dochody wyniosły natomiast 56 316,7 tys. zł i były wyższe od kwoty planowanej o 12 175,7 tys. zł (27,6%). Dochody wyższe od planowanych uzyskano w szczególności w rozdziałach:

- 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* – o 4 399,7 tys. zł, m.in. w związku z uiszczaniem należności za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo własności¹², dokonaniem aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa oraz wpływów ze sprzedaży nieruchomości;
- 85502 *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* – o 2 560,4 tys. zł, co wynikało z wyższych niż szacowano zwrotów należności od

⁸ Przyjętej zarządzeniem Nr 110/19 Wojewody Opolskiego z dnia 16 września 2019 r.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dz. U. poz. 198.

¹¹ Dz. U. poz. 344. Dalej: rozporządzenie w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków.

¹² W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 12 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 139) oraz wydaniem przez Wojewodę Opolskiego zarządzenia nr 27/19 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie podwyższenia stawki procentowej bonifikaty od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa, zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, położonych na terenie Gminy Opole (Dz. Urz. Woj. Opolskiego poz. 1162). Powyższe przepisy umożliwiły zastosowanie bonifikaty w wysokości 95% w przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie w roku, w którym nastąpiło przekształcenie, co spowodowało większą liczbę wpłat niż zakładano w połowie 2018 r., kiedy planowano dochody na 2019 r.

dłużników alimentacyjnych, a także z dokonanych zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;

- 75011 *Urzędy wojewódzkie* – o 2 193,6 tys. zł, w szczególności z powodu zwiększonych wpływów z tytułu opłat paszportowych oraz opłat za zezwolenia na pracę cudzoziemców;
- 85501 *Świadczenie wychowawcze* – w kwocie 1 033 tys. zł, stanowiącej zwroty dokonane w wyniku rozliczenia dotacji na realizację programu *Rodzina 500+* na rok 2018.

W porównaniu do 2018 r. (w którym zrealizowano dochody w kwocie 49 059,5 tys. zł) wykonane w 2019 r. dochody były wyższe o 7 257,2 tys. zł (14,8%). Wzrost dochodów w relacji do roku poprzedniego spowodowany był w szczególności wyższymi o dochodami z tytułu gospodarowania gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa, uzyskanymi od powiatów.

(akta kontroli str. 2367-2373, 3402-3407, 3449-3459)

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. należności pozostałe do zapłaty w części 85/16 wynosiły 333 511,8 tys. zł i były o 32 688,4 tys. zł (10,9%) wyższe niż w roku poprzednim (300 823,4 tys. zł). Obejmowały one głównie należności w rozdziale 85502, wynoszące 306 377 tys. zł. Do wzrostu należności na koniec 2019 r. w tym rozdziale przyczyniło się zwiększenie zobowiązań dłużników alimentacyjnych.

Zaległości według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosiły 332 095,5 tys. zł i były wyższe o 32 943,7 tys. zł, tj. o 11% od zaległości według stanu na koniec 2018 r. (299 151,8 tys. zł), co było związane głównie z ww. zwiększeniem zaległości dłużników alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 2367-2373)

Zaplanowane na 2019 r. dla Urzędu, jako dysponenta III stopnia, dochody budżetowe w kwocie 437 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 453,9 tys. zł, tj. o 3,9% więcej od kwoty planowanej. Dochody w 73,2% zrealizowano w rozdziale 75011 w § 0750 *Dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*. Zrealizowane dochody były niższe od dochodów wykonanych w 2018 r. (680 tys. zł) o 226,1 tys. zł, tj. o 33,3%, co było spowodowane zmianą, począwszy od czerwca 2018 r., zasad partycypacji w kosztach eksploatacji nieruchomości, użyczonych przez Urząd innym podmiotom, jak również rezygnacją głównego najemcy z najmu części powierzchni biurowej.

Należności pozostałe do zapłaty według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniosły 322,5 tys. zł, z czego 289,8 tys. zł stanowiły zaległości. W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2018 r. (286,7 tys. zł) zaległości te były większe o 3,1 tys. zł (tj. o 1,1%).

(akta kontroli str. 2428-2430, 3434-3435)

Windykację należności Skarbu Państwa w imieniu Wojewody Opolskiego prowadził Oddział Księgowości i Sprawozdawczości w Wydziale Budżetu i Finansów. Do obowiązków tego Oddziału, zgodnie z § 17 ust. 4 regulaminu organizacyjnego OUW¹³ należały m.in. aktualizacja należności budżetu państwa, w tym bieżące naliczanie odsetek od nieuregulowanych należności, oraz windykacja należności budżetu państwa. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika Oddziału Księgowości i Sprawozdawczości, dysponent części 85/16 na bieżąco kontrolował terminowość zapłaty należności Skarbu Państwa, a dodatkowo, raz na kwartał, prowadził szczegółową kontrolę przy sporządzaniu sprawozdania kwartalnego Rb-27. Według złożonych wyjaśnień kontrola była prowadzona w oparciu o ewidencję księgową oraz prowadzoną w Oddziale ewidencję pomocniczą.

¹³ Stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 151/16 Wojewody Opolskiego z 28 października 2016 r.

W OUW analizowanie terminowości wpłat należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych Urzędu oraz podejmowanie czynności egzekucyjnych w tym zakresie należało do obowiązków Oddziału Księgowości Urzędu. Pracownicy tego Oddziału, zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Biura Obsługi Urzędu, w celu kontroli terminowości zapłaty należności, po zaksięgowaniu wszystkich wpłat, na bieżąco analizowali zapisy na kontach księgowych dłużników. Ponadto, zarządzeniem nr 104/2018 z dnia 31 października 2018 r. Wojewoda wprowadził do stosowania w Urzędzie *Instrukcję ustalania, ewidencjonowania i dochodzenia należności pieniężnych Urzędu jako dysponenta środków III stopnia*, w której określono tryb postępowania w przypadku windykacji należności.

(akta kontroli str. 1624-1625, 2860-2861)

Badaniem objęto 20 należności dysponenta części 85/16 na łączną kwotę 2 005,9 tys. zł oraz sześć należności dysponenta III stopnia na łączną kwotę 289,7 tys. zł¹⁴, stanowiących zaległości na dzień 31 grudnia 2019 r. W wyniku badania stwierdzono, że dysponent części 85/16 w 12 przypadkach dopuścił do przedawnienia części należnych mu odsetek, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W pozostałych przypadkach podejmowano przewidziane prawem działania w celu zapobieżenia przedawnieniu tych należności.

(akta kontroli str. 1596-1608, 1669-1744, 2824-2827, 2831-2856)

Badanie pięciu postępowań¹⁵, w wyniku których rozłożono na raty należności w łącznej kwocie 198,3 tys. zł, wykazało, że we wszystkich przypadkach wystąpiły przesłanki uzasadniające rozłożenie należności na raty, określone w art. 57 ust. 2 lub w 64 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. W księgach rachunkowych nieprawidłowo ujęto natomiast raty w części należnej w 2020 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2862-2931, 3006-3016)

Zaległości dysponenta części zmniejszyły się w wyniku odpisania z ksiąg rachunkowych należności przedawnionych (w kwocie 65,6 tys. zł)¹⁶. W Urzędzie przedawnieniu uległy natomiast należności w łącznej kwocie 18,7 tys. zł¹⁷. Należności te zostały prawidłowo ujęte w księgach jednostki.

(akta kontroli str. 1626-1668, 2831)

Dysponent części 85/16 sprawował nadzór nad dochodzeniem należności przez podległych dysponentów, poprzez comiesięczną weryfikację sprawozdań Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych i sprawozdań Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w zakresie realizacji dochodów i ich odprowadzania na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, a także poprzez kwartalną weryfikację sprawozdań Rb-27 i Rb-N o stanie

¹⁴ Badaniem objęto wszystkie zaległości dysponenta III stopnia, w stosunku do których zachodziła konieczność podejmowania działań w celu ich odzyskania. Ponadto w Urzędzie na koniec 2019 r. wystąpiła zaległość na kwotę 0,1 tys. zł (wymagalna z dniem 17 grudnia 2019 r.), którą dłużnik uregulował, wraz z należnymi odsetkami, 17 stycznia 2020 r.

¹⁵ Badaniem objęto dokumentację dotyczącą czterech należności rozłożonych na raty przez Wojewodę Opolskiego oraz jednej rozłożonej na raty przez Dyrektora Generalnego OUW.

¹⁶ Przedawnieniu uległy odsetki należne od czterech dłużników zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa. Spisanie przedawnionych odsetek nastąpiło w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469, ze zm.). Wojewoda Opolski nie miał możliwości egzekwowania tych należności, gdyż w dniu wejścia w życie zmienionych przepisów, tj. 21 sierpnia 2019 r., wobec dłużników nie toczyły się postępowania egzekucyjne, natomiast zgodnie z art. 804 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.) organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji, jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia.

¹⁷ Przedawnienie – dotyczące odsetek należnych od jednego dłużnika – było przedmiotem badania w ramach kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.* (P/18/001).

należności oraz wybranych aktywów finansowych w zakresie należności i zaległości, dokonując uzgodnień roboczych z jednostkami w przypadku podejrzenia nieprawidłowości. W 2019 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie windykacji należności budżetu państwa, co według wyjaśnień Głównego Księgowego Budżetu Wojewody Opolskiego, wynikało m.in. z problemów kadrowych.

(akta kontroli str. 3460-3462)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyniku zaniechania podjęcia wskazanych w art. 123 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny¹⁸ działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia, dysponent części 85/16 dopuścił do przedawnienia należnych mu odsetek w łącznej kwocie 240 5 tys. zł, stanowiących uprzednio należności Funduszu Skarbu Państwa. Przedawnienie dotyczyło następujących wierzytelności:

1/ wynikających z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z 7 marca 1997 r. sygn. V Ng 252/97; w wyniku zaniechania przez dysponenta części 85/16 podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji z Delegatury Ministerstwa Skarbu Państwa¹⁹ we Wrocławiu do 24 maja 2018 r.²⁰, doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 6,1 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 11 stycznia 2005 r. do 25 maja 2015 r.²¹, bowiem również pracownicy MSP w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 9 stycznia 2008 r. nie podejmowali działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia, w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek, należnych za okres od 8 marca 1997 r. do 10 stycznia 2005 r.;

2/ wynikających z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z 13 kwietnia 2006 r. sygn. I C 259/05; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji przez MSP do 8 listopada 2015 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 3,6 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 8 listopada 2009 r.²² do 9 listopada 2012 r.²³, bowiem zarówno pracownicy Opolskich Zakładów Naprawy Samochodów w likwidacji, ani też MSP, nie podejmowali żadnych skutecznych działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia, co spowodowało przedawnienie wcześniejszych odsetek;

3/ wynikających z wyroku Sądu Rejonowego w Opolu z 24 listopada 1994 r. sygn. V GC 300/94; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 16 sierpnia 2018 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 8,4 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 18 września 2000 r. do 17 sierpnia 2015 r.²⁴, bowiem również poprzedni wierzyciele w okresie do 16 września 2003 r. nie

¹⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, ze zm.

¹⁹ Dalej: MSP.

²⁰ Dzień poprzedzający złożenie przez Wojewodę Opolskiego wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu o wszczęcie egzekucji.

²¹ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata skierowanie przez Wojewodę Opolskiego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu wniosku o wszczęcie egzekucji.

²² Tj. trzy lata przed dniem przekazania Wojewodzie Opolskiemu dokumentacji dotyczącej dłużników. Ze względu na nieprzedstawienie w toku kontroli daty otrzymania ww. dokumentacji, za datę tę przyjęto dzień księgowania należności, tj. 8 listopada 2012 r.

²³ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach o wszczęcie egzekucji.

²⁴ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku o wszczęcie egzekucji.

podejmowali działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia, w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek;

4/ wynikających nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z 6 września 2000 r., sygn. V NG 2931/00; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 10 kwietnia 2019 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 6,7 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 24 lutego 2007 r. do 11 kwietnia 2016 r.²⁵, bowiem również pracownicy MSP w okresie od 13 lipca 2005 r. do 22 lutego 2010 r. nie podejmowali działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia, w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek, należnych za okres od 7 września 2000 r. do 23 lutego 2007 r.;

5/ wynikających z wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z 31 stycznia 2006 r., sygn. I C 338/04 oraz wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 24 sierpnia 2006 r., sygn. I ACa 750/06; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 30 marca 2017 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 47,7 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 25 sierpnia 2006 r. do 31 marca 2014 r.²⁶;

6/ wynikających z wyroku Sądu Wojewódzkiego w Opolu z 29 listopada 1994 r., sygn. VI GC 339/94; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 30 marca 2017 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 78,9 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 zostały obliczone za okres od 27 listopada 1999 r. do 31 marca 2014 r.²⁷, bowiem również poprzedni wierzyciele w okresie do 25 sierpnia 2003 r. nie podejmowali działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia (przerwanie biegu przedawnienia spowodował sam dłużnik, który 26 listopada 2002 r. wnioskował o umorzenie długu), w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek, należnych za okres od 30 listopada 1994 r. do 26 listopada 1999 r.²⁸;

7/ wynikających z ugody sądowej zawartej 23 stycznia 1995 r. przed Sądem Wojewódzkim w Opolu sygn. VI GC 477/94; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 30 października 2016 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 50,7 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 8 listopada 2009 r.²⁹ do 31 października 2013 r.³⁰, bowiem również pracownicy MSP, począwszy od 31 grudnia 2006 r., nie podejmowali działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia, co spowodowało przedawnienie wcześniejszych odsetek;

²⁵ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu o wszczęcie egzekucji.

²⁶ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku.

²⁷ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu.

²⁸ T. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień przekazania przez dłużnika wniosku o umorzenie jego zobowiązań.

²⁹ Tj. trzy lata przed dniem przekazania Wojewodzie Opolskiemu dokumentacji dotyczącej dłużników. Ze względu na nieprzedstawienie w toku kontroli daty otrzymania ww. dokumentacji, za datę tę przyjęto dzień księgowania należności, tj. 8 listopada 2012 r.

³⁰ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia wniosku o nadanie ugodzie klauzuli wykonalności na rzecz Skarbu Państwa – Wojewody Opolskiego.

8/ wynikających z wyroku Sądu Wojewódzkiego w Opolu z 12 lutego 1993 r. sygn. IC 740/92; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 4 grudnia 2018 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 9,3 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 28 sierpnia 2004 r. do 5 grudnia 2015 r.³¹, bowiem również pracownicy MSP w okresie do dnia 26 sierpnia 2007 r. nie podejmowali działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia, w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek, należnych za okres od 13 lutego 1993 r. do 27 sierpnia 2004 r.;

9/ wynikających z wyroku Sądu Rejonowego w Brzegu z 1 czerwca 1999 r. sygn. akt I C 305/98; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia, w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 16 grudnia 2014 r. oraz w okresie od 7 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r. doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 7,3 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 8 listopada 2009 r.³² do 31 grudnia 2016 r.³³, bowiem również pracownicy MSP w okresie od 3 września 2005 r. do dnia przekazania dokumentacji Wojewodzie Opolskiemu nie podejmowali działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia, co spowodowało przedawnienie wcześniejszych odsetek;

10/ wynikających z wyroku Sądu Rejonowego w Opolu: z 18 listopada 1994 r. sygn. akt V GC 2393/94; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 23 września 2018 r.³⁴, doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 7,3 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od dnia 23 marca 2008 r. do 24 września 2015 r.³⁵, bowiem również pracownicy MSP w okresie od 30 czerwca 2005 r. do 21 marca 2011 r. nie podejmowali działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia, co spowodowało przedawnienie wcześniejszych odsetek;

11/ wynikających z nakazów zapłaty w postępowaniu upominawczym: z 18 października 2002 r. sygn. V GNc 8298/02 oraz z 15 września 2003 r. sygn. V GNc 5046/03; Wojewoda Opolski zaniechał podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia:

- w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 6 maja 2019 r., co spowodowało przedawnienie odsetek wynikających z nakazu zapłaty z 18 października 2002 r. w kwocie 3,9 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 26 września 2005 r. do 7 maja 2016 r., gdyż wcześniejsze należności z ww. tytułu przedawniły się w wyniku zaniechania przez pracowników MSP podjęcia działań przerywających bieg przedawnienia roszczenia; działań takich pracownicy MSP nie podejmowali w okresie od 24 czerwca 2003 r. do 24 września 2008 r.,
- w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 6 maja 2019 r., co spowodowało przedawnienie odsetek wynikających z nakazu zapłaty z 15 września 2003 r. w kwocie 3,5 tys. zł, należnych za okres od 16 września 2003 r. do 7 maja 2016 r.;

³¹ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata dzień sporządzenia przez Wojewodę Opolskiego wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku o wszczęcie egzekucji.

³² Tj. trzy lata przed dniem przekazania Wojewodzie Opolskiemu dokumentacji dotyczącej dłużników. Ze względu na nieprzedstawienie w toku kontroli daty otrzymania ww. dokumentacji, za datę tę przyjęto dzień księgowania należności, tj. 8 listopada 2012 r.

³³ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata ostatni dzień okresu, za który przeprowadzana była kontrola NIK.

³⁴ Dzień poprzedzający złożenie przez Wojewodę Opolskiego wniosku o wszczęcie egzekucji.

³⁵ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata skierowanie przez Wojewodę Opolskiego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu wniosku o wszczęcie egzekucji.

12/ wynikająca z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z 19 lutego 1997 r. sygn. IV Ng 304/97; w wyniku zaniechania przez Wojewodę Opolskiego podjęcia działań powodujących przerwanie biegu przedawnienia w okresie od dnia przekazania dokumentacji do 20 marca 2014 r. oraz od 17 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r., doszło do przedawnienia odsetek w kwocie 7,1 tys. zł; odsetki przedawnione w wyniku zaniechania dysponenta części 85/16 obliczone zostały za okres od 8 listopada 2009 r.³⁶ do 31 grudnia 2016 r.³⁷, bowiem również poprzedni wierzyciele nie podejmowali do dnia 1 czerwca 2003 r. oraz w okresie od 28 maja 2004 r. do dnia przekazania dokumentacji Wojewodzie Opolskiemu, działań, które spowodowałyby przerwanie biegu przedawnienia, w wyniku czego doszło do przedawnienia wcześniejszych odsetek.

(akta kontroli str. 1669-1680, 1689-1704, 1709-1716, 1729-1740, 1770-2034, 2331)

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Wydziału Budżetu i Finansów, *wierzyciel niezwłocznie podjął kroki zmierzające do wyegzekwowania należności Skarbu Państwa od dłużników. Realizowane zadanie, z uwagi na dużą liczbę spraw, poziom ich skomplikowania (większość spraw obejmuje lata od 1990 r.), niekompletność – braki w dokumentacji, konieczność dogłębnej analizy wszystkich akt spraw, celem określenia dalszego ich przebiegu pod kątem finansowym oraz prawnym, konsultacji prawniczych, współpracy z sądowymi organami egzekucyjnymi, obarczone było bardzo dużym ryzykiem przedawnienia należności. Wojewoda Opolski podejmował czynności przerywające bieg terminu przedawnienia – działania realizowane przez Wojewodę miały na celu przede wszystkim wszczęcie postępowań egzekucyjnych we wszystkich sprawach przed upływem terminu przedawnienia należności głównej. W żadnej z przejętych spraw nie doszło do przedawnienia należności głównej.*

(akta kontroli str. 2350-2356)

2. W księgach rachunkowych Wydziału Finansów i Budżetu, wykonującego zadania Wojewody Opolskiego jako dysponenta części budżetowej 85/16, ujęto przedawnione³⁸ należności z tytułu odsetek w łącznej kwocie 338,5 tys. zł. Odsetki te przysługiwały od dziewięciu dłużników, wobec których nie były prowadzone skuteczne działania egzekucyjne. Na dzień 31 grudnia 2019 r. ww. należności były ujęte na koncie 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (strona Dt). Należności dotyczące sześciu dłużników³⁹ objęte były odpisem aktualizującym ich wartość w pełnej wysokości (strona Ma konta 290 *Odpisy aktualizujące należności*), co było niezgodne z treścią art. 35b ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁰, zgodnie z którym należności przedawnione zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Natomiast zgodnie z treścią art. 35b ust. 4 ustawy o rachunkowości należności przedawnione, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

W polityce rachunkowości jednostki wskazano, że odpis należności z tytułu przedawnienia odsetek ujmuje się po stronie Dt konta 751 *Koszy finansowe*.

(akta kontroli str. 1596-1608, 1770-1771, 1835-1888, 1920-2036, 2201-2330, 2332-2334)

³⁶ Tj. trzy lata przed dniem przekazania Wojewodzie Opolskiemu dokumentacji dotyczącej dłużników. Ze względu na nieprzedstawienie w toku kontroli daty otrzymania ww. dokumentacji, za datę tę przyjęto dzień księgowania należności, tj. 8 listopada 2012 r.

³⁷ Tj. do dnia poprzedzającego o trzy lata ostatni dzień okresu, za który przeprowadzana była kontrola NIK.

³⁸ Przedawnienie skutkowało potencjalną możliwością wystąpienia przez dłużnika na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 ustawy Kodeks postępowania cywilnego z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w części obejmującej przedawnione odsetki za zwłokę.

³⁹ K. P., Cz. K., E. G, C. P., W. K. oraz K. K.

⁴⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu, do czasu nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego⁴¹, która wprowadziła istotne przepisy ograniczające możliwości egzekwowania roszczeń przedawnionych w postępowaniu klauzulowym i egzekucyjnym, w kierowanych do organów egzekucyjnych wnioskach wskazywane były należności wraz z odsetkami, również przedawnionymi, zgodnie z poniższą oceną prawną obowiązujących wówczas przepisów prawnych: Przedawnienie następuje, gdy prawidłowo upłynął określony w ustawie termin. Zgodnie z art. 117 § 2 Kodeksu cywilnego, powoduje ono, że dłużnik może uchylić się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia. Przedawnienie nie powoduje natomiast wygaśnięcia roszczenia i nie pozbawia go przymiotu zaskarżalności. Może być więc ono nadal dochodzone w postępowaniu cywilnym lub przed innym organem przez uprawnionego, aż do chwili podniesienia zarzutu przedawnienia przez dłużnika. (...) Wskazane odsetki, w związku z ich ujęciem przez wierzyciela we wnioskach o wszczęcie egzekucji oraz we wniosku o nadanie klauzuli i objęciem postępowaniem egzekucyjnym, ujęte były w księgach rachunkowych. W pozostałych sprawach, gdzie umorzono zostały postępowania egzekucyjne, należności objęte były odpisem aktualizującym. Po ponownej analizie przepisów ustawy o rachunkowości (art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 35b ust. 3,4) w bieżącym miesiącu dokonano odpisu przedawnionych należności z tytułu odsetek oraz pomniejszono dokonane uprzednio odpisy aktualizujące.

(akta kontroli str. 2335-2352, 2355-2356)

3. Pomimo rozłożenia na raty dziewięciu należności⁴² – w taki sposób, że termin płatności części rat przypadła na rok 2020, w księgach rachunkowych 2019 r. nie zwiększono stanu należności krótkoterminowych o kwotę należną za następny rok budżetowy. Należności w łącznej kwocie 42,1 tys. zł zakwalifikowano do należności długoterminowych, chociaż stanowiły one należności krótkoterminowe, i tak:

- w ewidencji księgowej Wydziału Finansów i Budżetu należności rozłożone w 2019 r. na raty, w części należnej za 2020 r. w łącznej kwocie 41,5 tys. zł, ujęto na koncie 226 *Długoterminowe należności budżetowe*;
- w ewidencji księgowej OUW na koncie 226 ujęto należności rozłożone na raty na podstawie ugody z 17 sierpnia 2015 r., w części należnej za 2020 r. w łącznej kwocie 0,6 tys. zł.

Powyższe było niezgodne z przepisem art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Z przepisu tego wynika, że raty płatne w roku obrotowym następującym po dniu bilansowym są należnościami krótkoterminowymi, które powinny zostać ujęte po stronie Dł konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*.

(akta kontroli str. 2863-3016)

Zastępca Wydziału Finansów i Budżetu wyjaśnił: *Wartość rat przypadających na 2020 r. (...) ujęto na koncie 226 na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza*

⁴¹ Ustawą o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, której przepisy weszły w życie 21 sierpnia 2019 r. – przypis NIK.

⁴² Osiem należności dysponenta części 85/16, w tym cztery przejęte po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa, oraz jedna należność dysponenta III stopnia.

granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴³, w wersji obowiązującej w 2017 r. – zgodnie z opisem konta 226 (załącznik nr 3 do rozporządzenia „Na stronie Ma konta 226 ujmuje się w szczególności przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221 – w związku z nieuwzględnieniem zmiany w 2018 r. ww. rozporządzenia w zakresie opisu konta 226. Aktualnie dokonano przebiegowania przedmiotowych należności, wg stanu na dzień 31.12.2019 r., na konto 221.

(akta kontroli str. 2335-2344, 2352-2354)

Dyrektor Biura Obsługi Urzędu⁴⁴ wyjaśniła natomiast: *Zapis art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości nie precyzuje w sposób jednoznaczny, którego roku obrotowego dzień bilansowy należy brać pod uwagę. Wobec posiadanych przez tut. Urząd interpretacji – Komentarz do planu kont dla jednostek samorządu terytorialnego, Maria Augustowska, Wojciech Rup, – na koncie 221 po stronie Wn ujmuje się m. in. przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej za dany rok. Natomiast opis do konta 226 stanowi, iż na stronie Ma konta 226 ujmuje się w szczególności przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (np. przy należnościach spłaconych przez kilka lat przeniesienie na konto 221 raty należnej w danym roku).*

(akta kontroli str. 3017-3019)

Najwyższa Izba Kontroli nie może zaakceptować wyjaśnień złożonych przez Dyrektora BOU. W załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴⁵ zmianie uległ, począwszy od 2018 r., opis konta 226 w zakresie operacji ujmowanych po stronie Ma. W opisie tym znajduje się wprawdzie informacja, że po stronie Ct konta 226 ujmuje się przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych, lecz usunięto z niej słowa „w wysokości raty należnej na dany rok”. Powyższa zmiana zasad funkcjonowania konta 226 implikuje konieczność kwalifikowania należności do ujęcia na właściwym koncie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości.

Ocena częściowa

Działania windykacyjne, które Wojewoda Opolski obowiązany był podejmować wobec dłużników zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa na podstawie art. 7b ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa⁴⁶, w związku z art. 3 ustawy z dnia 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa⁴⁷, były podejmowane ze zwłoką, skutkującą przedawnieniem części odsetek w łącznej kwocie 240,5 tys. zł. Stwierdzono również nieprawidłowości w ujmowaniu należności w księgach rachunkowych jednostki, w których zaewidencjonowano przedawnione należności z tytułu odsetek w łącznej kwocie 338,5 tys. zł. Ponadto, zarówno w księgach dysponenta części 85/16, jak i Urzędu, na niewłaściwym koncie ujęto raty przypadające do zapłaty na 2020 r.

⁴³ Dz. U. z 2017 r. poz. 760.

⁴⁴ Dalej: BOU.

⁴⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 342; dalej: rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont.

⁴⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 154, ze zm.

⁴⁷ Dz. U. poz. 459.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 85/16 w 2019 r. zostały zrealizowane w kwocie 1 591 011,8 tys. zł, co stanowiło 99,5% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 2374-2382)

W ustawie budżetowej na rok 2019 r. wydatki budżetu państwa w części 85/16 zostały zaplanowane w wysokości 1 160 923 tys. zł. Sześcioma decyzjami w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2019 (ZUB) kwotę tę zwiększono o 225 413,2 tys. zł, przeznaczoną w szczególności na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁴⁸. Ponadto w trakcie roku budżetowego plan wydatków Wojewody Opolskiego został zwiększony łącznie o 213 408,1 tys. zł, tj. do kwoty 1 599 744,3 tys. zł, na skutek:

- zwiększenia planu o 235 637,1 tys. zł z rezerw celowych budżetu państwa⁴⁹,
- zwiększenia planu o 188,8 tys. zł z rezerwy ogólnej,
- zwiększenie planu o 1 346 tys. zł z przeznaczeniem na zwiększenie wynagrodzeń pracowników Państwowej Straży Pożarnej,
- zwiększenie planu o 41,1 tys. zł w wyniku przeniesienia planowanych wydatków z części 42 *Sprawy wewnętrzne* do części 85/16, na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych wydatków budżetu państwa określonych w ustawie budżetowej na rok 2019⁵⁰,

oraz zmniejszenia planu o 1 651 tys. zł w wyniku przeniesienia planowanych wydatków z części 85/16 do części 41 *Środowisko* na podstawie przepisów rozporządzenia w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków, jak również ze zmniejszenia planu finansowego dysponenta po zablokowaniu środków w łącznej kwocie 22 153,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 646-647, 840-847, 3424-3430)

Badanie zwiększenia budżetu Wojewody Opolskiego środkami finansowymi pochodzącymi z rezerwy ogólnej w kwocie 188,8 tys. zł⁵¹ (100%) oraz z czterech tytułów rezerw celowych⁵², w łącznej kwocie 23 864,5 tys. zł (10,7%), wykazało, że po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o przeniesieniu kwot z tych rezerw do

⁴⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 2407.

⁴⁹ Z przyznanej kwoty wykorzystano środki w wysokości 222 971,5 tys. zł, z tego: a/ 16 415,7 tys. zł na wydatki bieżące, b/ 14 895,2 tys. zł na wydatki majątkowe, c/ 188 132,2 tys. zł na dotacje, d/ 257,1 tys. zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz e/ 3 271,3 tys. zł na współfinansowanie.

⁵⁰ Dz. U. poz. 1762.

⁵¹ Na sfinansowanie skutków wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczanych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (108,8 tys. zł) oraz na wypłatę zasiłków celowych dla rodzin/osób poszkodowanych w wyniku wybuchu gazu i zniszczenia kamienicy w Kędzierzynie-Koźlu, które miały miejsce w dniu 6 czerwca 2019 r. (80 tys. zł).

⁵² Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. próba rezerw celowych do szczegółowego badania została ograniczona do następujących czterech tytułów: a/ poz. 26 *Środki na wyrównanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego „Aktywna tablica”* (środki w kwocie 12 219,8 tys. zł), b/ poz. 27 *Środki na realizację wieloletniego rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023* (środki w kwocie 1 648,6 tys. zł), c/ poz. 58 *Środki na realizację zadań, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w zakresie ustalonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019* (w kwocie 4 558,1 tys. zł) oraz d/ poz. 69 *Środki na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020* (w kwocie 5 438 tys. zł).

części 85/16 budżetu państwa, Wojewoda Opolski prawidłowo wprowadził odpowiednie zmiany w planie wydatków. Otrzymane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w tych decyzjach.

Badaniem objęto również zwiększenie planu wydatków z budżetu środków europejskich o 6 130,3 tys. zł⁵³, z przeznaczeniem na realizację przez: 1/ Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu projektu pn. *Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych w Pokoju i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 oraz 2/ Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Opolu dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, tj.: *Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I* oraz *Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV*.

Wnioski o przyznanie środków wynikały z rozpoznanych przez wnioskodawców potrzeb. Po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków wprowadzono stosowne zmiany w planie finansowym części 85/16.

(akta kontroli str. 363-647, 944-947)

Plan finansowy wydatków Urzędu jako dysponenta III stopnia według ustawy budżetowej wynosił 37 497 tys. zł. Na podstawie decyzji ministra właściwego ds. finansów publicznych oraz decyzji Wojewody Opolskiego, wydatki Urzędu zwiększono o dodatkowe środki w kwocie 5 266,1 tys. zł⁵⁴, w wyniku czego plan po zmianach wyniósł 42 763,1 tys. zł. Wydatki zrealizowane przez Urząd wyniosły 42 208,6 tys. zł (98,7% planu po zmianach)⁵⁵. W porównaniu do 2018 r. (39 122,9 tys. zł) wydatki były wyższe o 3 085,7 tys. zł (tj. o 7,9%).

(akta kontroli str. 948-975)

W porównaniu do 2018 r. wydatki dysponenta części 85/16 budżetu państwa były wyższe o 186 926,9 tys. zł, tj. o 13,3%. Najwyższe wydatki (966 442,5 tys. zł, tj. 60,7% ogółu wydatków) poniesiono w dziale 855 *Rodzina*. Zostały one przeznaczone głównie na realizację świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W działach: 852 *Pomoc społeczna* wydatki wynosiły 128 796,9 tys. zł (8,1% ogółu wydatków), 851 *Ochrona zdrowia* 110 578,8 tys. zł (7%), 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* 99 882,4 tys. zł (6,3%), 010 *Rolnictwo i łowiectwo* 86 109,7 tys. zł (5,4%), 600 *Transport i łączność* 53 208,1 tys. zł (3,3%), 801 *Oświata i wychowanie* 49 454,8 tys. zł (3,1%), 750 *Administracja publiczna* 48 987,0 tys. zł (3,1%). Łączne wydatki poniesione w ww. działach stanowiły 97% wydatków zrealizowanych przez dysponenta części 85/16.

(akta kontroli str. 2374-2382)

W toku realizacji budżetu na 2019 r. nie wykorzystano środków w kwocie 30 886,3 tys. zł (1,9%), z której Wojewoda Opolski zablokował – na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – 22 153,9 tys. zł⁵⁶. Największe kwotowo różnice pomiędzy planem a jego realizacją wystąpiły w działach:

⁵³ Zwiększeń dokonano na podstawie czterech decyzji Ministra Finansów – rezerwa celowa poz. 98.

⁵⁴ Z tego 4 007,9 tys. zł z rezerw celowych budżetu państwa, 259,9 tys. zł z rezerwy Wojewody, 998,3 tys. zł z przeniesień między podziałkami klasyfikacji budżetowej. Środki z rezerw celowych przeznaczono na: wydatki bieżące 3 723,4 tys. zł (w tym 1 191 tys. zł na współfinansowanie) i na wydatki majątkowe 284,5 tys. zł (w tym 87,7 tys. zł na współfinansowanie).

⁵⁵ Na wydatki bieżące przeznaczono 36 305,7 tys. zł (86%), na wydatki majątkowe – 3 315,7 tys. zł (7,9%), na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 600,2 tys. zł (1,4%), a na współfinansowanie – 1 987 tys. zł (4,7%).

⁵⁶ Wydano 60 decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków.

a/ 855, w którym – w związku ze zmniejszeniem liczby osób uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych⁵⁷, niższą niż zakładano realizacją świadczeń wychowawczych⁵⁸ oraz świadczeń wypłacanych w ramach programu rządowego „Dobry start” – nie wykorzystano 14 513,8 tys. zł;

b/ 852, w którym – głównie z powodu mniejszej niż szacowały gminy liczby osób ubiegających się o zasiłek okresowy i stały na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵⁹ – nie wykorzystano 4 395,4 tys. zł;

c/ 010, w którym – w wyniku niższego niż planowano wykorzystania wydatków na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym braku przesłanek do wypłaty odszkodowań w związku z występowaniem tych chorób, a także mniejszych potrzeb w zakresie realizacji planów odstrzału sanitarnego na terenie powiatów województwa opolskiego oraz utylizacji i zabiegów dezynfekcyjnych⁶⁰ – nie wydatkowano 4 309,9 tys. zł;

d/ 750, w którym – m.in. w wyniku mniejszej niż szacowano liczby czynności z zakresu spraw obywatelskich oraz uzyskania oszczędności spowodowanych przebywaniem pracowników na zwolnieniach lekarskich – nie wykorzystano 1 839,1 tys. zł;

e/ 801, w którym – m.in. w wyniku mniejszych niż szacowano wydatków, związanych z zatrudnianiem nauczycieli realizujących zadania doradców metodycznych oraz niepełnego wykorzystania środków na bezpłatne podręczniki dla uczniów – nie wykorzystano 1 426,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 648-762, 840-943, 2516-2547, 3432-3433, 3444-3445)

W 2019 r. wydatki zrealizowano w pięciu grupach ekonomicznych, z tego: 89,4% stanowiły dotacje i subwencje, 8,5% – wydatki bieżące jednostek budżetowych, 1,4% – wydatki majątkowe. Pozostałe 0,7% stanowiły łącznie wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

(akta kontroli str. 2374-2382)

Wydatki na dotacje wyniosły ogółem 1 444 874,5 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach), w tym:

- 1 422 993,9 tys. zł w grupie ekonomicznej „dotacje i subwencje”, z tego na:
 - a/ dotacje celowe – 1 420 857 tys. zł, b/ dotacje podmiotowe⁶¹ – 1 858,1 tys. zł, c/ dotacje na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej, finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych – 197,8 tys. zł, d/ rekompensaty utraconych dochodów – 81 tys. zł;
- 15 910,4 tys. zł w grupie ekonomicznej „wydatki majątkowe”;
- 5 970,2 tys. zł w grupie ekonomicznej „współfinansowanie projektów z udziałem środków UE”.

Wydatki na dotacje w porównaniu do 2018 r. były wyższe o 178 011,0 tys. zł, co wynikało w szczególności ze zmian w programie *Rodzina 500+*, dotyczących wypłaty świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko i obowiązujących od 1 lipca 2019 r.

(akta kontroli str. 2374-2382)

⁵⁷ Spowodowane m.in. utratą orzeczeń o niepełnosprawności, pobieraniem świadczeń poza granicami kraju, przekroczeniem kryterium dochodowego.

⁵⁸ M.in. z powodu niezgłaszania się osób uprawnionych do pobierania świadczeń oraz zmiany miejsca zamieszkania świadczeniobiorców.

⁵⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, ze zm.

⁶⁰ Ze względu na niewystępowanie ognisk chorób zakaźnych zwalczanych z urzędu.

⁶¹ Przyznane 29 spółkom wodnym, w szczególności na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków na wybrane dotacje w łącznej kwocie 715 152,6 tys. zł (tj. 49,5% łącznej kwoty wydatków na dotacje), przeznaczone na:

- realizację Programu *Rodzina 500+*, w kwocie 668 706,7 tys. zł⁶²,
- dofinansowanie bieżących zadań własnych powiatów w zakresie prowadzenia domów pomocy społecznej w kwocie 33 771 tys. zł⁶³,
- zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, w kwocie 6 127,2 tys. zł⁶⁴,
- realizację programu *Maluch+* w kwocie 3 639,5 tys. zł⁶⁵,
- bieżące utrzymanie wód i urządzeń melioracji wodnych w kwocie 1 858,1 tys. zł⁶⁶,
- realizację *Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica”* w kwocie 1 050 tys. zł⁶⁷.

Wojewoda, przekazując dotacje na dofinansowanie zadań, gromadził dane o zakresie rzeczowym zrealizowanych zadań i uzyskanych efektach. Z dokumentacji gromadzonej przez dysponenta części 85/16 budżetu państwa wynikało, że: a/ przekazywane kwoty dotacji wynikały ze sporządzonych kalkulacji potrzeb; b/ terminy ich przekazania umożliwiały realizację zadań; c/ kwoty dotacji przekazywane poszczególnym jednostkom umożliwiały realizację dotowanych zadań; d/ beneficjenci dotacji nie zgłaszali niedoborów; e/ w umowach dotacji zawierano postanowienia o obowiązku jej zwrotu w przypadku wykorzystania dotacji lub jej części niezgodnie z przeznaczeniem, lub w nadmiernej wysokości; f/ prowadzona analiza wniosków o przyznanie dotacji pozwalała zweryfikować zasadność ubiegania się o uruchomienie kolejnych transz dotacji; g/ w odniesieniu do dotacji przeznaczonych na zadania własne bieżące i inwestycyjne zachowana była reguła określona w art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą kwota dotacji na dofinansowanie takich zadań nie przekraczała 80% kosztów realizacji zadania.

⁶² Rozdział 85501 § 2060 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom i § 6340 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, 85508 Rodziny zastępcze § 2160 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego, dodatku do zryczałtowanej kwoty oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego stanowiących pomoc państwa w wychowywaniu dzieci oraz 85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych § 2160.

⁶³ Rozdział 85502 § 2130 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu i § 6430 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu.

⁶⁴ Rozdział 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych § 2010 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom, § 2110 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat i § 2210 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa.

⁶⁵ Rozdział 85505 Tworzenie i funkcjonowanie żłobków § 2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, § 6230 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych i § 2030 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin.

⁶⁶ Rozdział 01009 Spółki wodne § 2580 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

⁶⁷ Rozdział 80101 Szkoły podstawowe § 2030, § 2820 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom oraz rozdział 80102 Szkoły podstawowe specjalne § 2130.

Na podstawie przekazywanych przez beneficjentów dotacji okresowych i końcowych sprawozdań z realizacji zadań finansowanych środkami dotacji, Wojewoda Opolski sprawował kontrolę wykorzystania dotacji zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonywał ocen ich wykorzystania. Stosownie do przepisu art. 152 ust. 2 ww. ustawy, dysponent części 85/16 budżetu państwa zatwierdzał przedstawiane przez poszczególne podmioty rozliczenia dotacji na w zakresie rzeczowym i finansowym, z wyjątkiem przypadków opisanych w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 78-362, 1401-1406, 1451-1472, 1457-1468, 1473-1479, 3038-3306)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1 548,3 tys. zł⁶⁸, tj. 99,7% planu po zmianach i w porównaniu do 2018 r. (1 278,3 tys. zł) były wyższe o 21,1%. Najwyższe wydatki w tej grupie poniesiono: a/ na wypłatę zasądzonych rent za popełnione błędy lekarskie – 399,6 tys. zł (w 2018 r – 279,5 tys. zł); b/ na pomoc materialną dla uczniów o charakterze motywacyjnym – 257,1 tys. zł; c/ na wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń, wypłacane funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej⁶⁹ – 189,4 tys. zł; d/ na wypłatę przez Opolskiego Kuratora Oświaty nagród o charakterze szczególnym (niezaliczanych do wynagrodzeń) – 165 tys. zł, e/ na wynagrodzenia i zwrot kosztów przejazdów członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych – 127,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 2374-2382)

Świadczenia dysponenta III stopnia na rzecz osób fizycznych w 2019 r. wyniosły 600,2 tys. zł. Najwyższe kwotowo wydatki poniesiono na wypłatę zasądzonych rent (399,6 tys. zł) oraz na wynagrodzenia i zwrot kosztów przejazdu członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych (127,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 965-975)

Zrealizowane wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 134 971,3 tys. zł⁷⁰, tj. 98,9% planu po zmianach i w porównaniu do 2018 r. były wyższe o 8 983,8 tys. zł (7,1%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne (§§ 401-408, 411-414, 418, 420 i 444) zrealizowane w kwocie 107 404,2 tys. zł (99,5% planu po zmianach). W porównaniu do 2018 r. wydatki na wynagrodzenia w części 85/16 były wyższe o 11 461 tys. zł (12%), co było spowodowane podwyższeniem wynagrodzeń pracowników Urzędu oraz innych jednostkach podległych Wojewodzie. Zakupy towarów i usług (§§ 421-439) zrealizowane w kwocie 20 968,6 tys. zł, tj. o 6,2% niższej od wykonania w tej grupie wydatków roku poprzednim. Niższa realizacja w 2019 r. wydatków na zakup towarów i usług była spowodowana m.in. mniejszą ilością materiałów i wyposażenia zakupionych na potrzeby OUW, Inspekcji Transportu Drogowego, Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Ochrony Środowiska, mniejszymi niż w roku poprzednim wydatkami na zakup usług remontowych w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii oraz Inspekcji Sanitarnej, większą intensyfikacją szkoleń oraz usług zakupionych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w 2018 r. w ramach realizacji projektu *Bezpieczne pogranicze* oraz mniejszym niż w 2018 r. zapotrzebowaniem Inspekcji Weterynarii na zakup odczynników do badań.

(akta kontroli str. 2374-2382, 2799-2814, 3440-3445)

⁶⁸ Ponadto 4,4 tys. zł stanowiły świadczenia na rzecz osób fizycznych w grupie wydatków na współfinansowanie.

⁶⁹ M.in. wypłaty równoważników pieniężnych za brak lokalu (49,4 tys. zł) oraz dopłaty do wypoczynku funkcjonariuszy i ich rodzin (77,1 tys. zł).

⁷⁰ Ponadto 2 763,2 tys. zł stanowiły wydatki bieżące na współfinansowanie.

Przeciętne zatrudnienie⁷¹ w 2019 r. w ramach części 85/16 budżetu państwa wyniosło 1 369 osób i było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2018 r. (1 405) o 38 osób (2,7%). Wynikało to ze spadku przeciętnego zatrudnienia w grupie 01 osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń o 10 osób (z 587 osób w 2018 r. do 577 w 2019 r.) oraz w grupie 03 członkowie korpusu służby cywilnej o 29 osób (z 762 osób do 733), przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w grupie 11 żołnierze i funkcjonariusze o jedną osobę (z 54 do 55).

Zmniejszenie zatrudnienia w jednostkach podległych Wojewodzie⁷² wynikało m.in. z czasowej nieobecności pracowników, przebywających na zasiłkach: chorobowych, opiekuńczych oraz urlopach związanych z rodzicielstwem⁷³.

(akta kontroli str. 976-1038)

Wydatki na wynagrodzenia w części 85/16 w 2019 r. wyniosły 89 226 tys. zł i były wyższe o 9 705 tys. zł (tj. o 12,2%) od wydatków poniesionych z tego tytułu w 2018 r. (wynoszących 79 521 tys. zł). Wzrost wydatków na wynagrodzenia wystąpił w szczególności w Urzędzie (o 3 321,4 tys. zł), w wyniku przyznania dodatkowych środków na etapie prac parlamentarnych nad ustawą budżetową na rok 2019⁷⁴ oraz przyznania dodatkowych środków na podwyższenie wynagrodzeń z rezerw celowych budżetu państwa. Dodatkowe środki na podwyżki wynagrodzeń otrzymały również pozostałe jednostki organizacyjne podległe Wojewodzie⁷⁵. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2019 r. wyniosło 5 431 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2018 r. było wyższe o 714 zł (tj. o 15,1%). Według danych zawartych w rocznym sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków, nie doszło do przekroczenia planu wydatków na wynagrodzenia⁷⁶.

(akta kontroli str. 965-991, 1009-1038, 1107-1248)

Wynagrodzenia bezosobowe w 2019 r. wyniosły 6 116,1 tys. zł i były o 21,1 tys. zł (0,3%) wyższe niż w 2018 r.⁷⁷ Wynagrodzenia te wypłacono głównie lekarzom weterynarii sprawującym nadzór nad zakładami produkującymi żywność pochodzenia zwierzęcego oraz nad przemieszczaniem świń i zaopatrywaniem ich w świadectwa zdrowia (5 262,3 tys. zł⁷⁸), lekarzom konsultantom wojewódzkim (185,9,2 tys. zł), specjalistom i rzeczoznawcom za wykonanie ocen i ekspertyz w zakresie jakości wykonanych prac konserwatorskich przy zabytkach, wykonanie badań archeologicznych i opracowanie kart ewidencyjnych zabytków (211,5 tys. zł) oraz ekspertom wchodzącym w skład komisji kwalifikacyjnych powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli ubiegających się o nadanie wyższego stopnia awansu zawodowego (102,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 1501-1504, 2516-2547)

⁷¹ W przeliczeniu na pełne etaty wykazane w sprawozdaniu Rb-70, tj. bez pracowników przebywających na urlopach bezpłatnych, wychowawczych, macierzyńskich i długotrwałych zwolnieniach lekarskich.

⁷² Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez poszczególne jednostki podległe Wojewodzie.

⁷³ Dane o zatrudnieniu według sprawozdania Rb-70. Według § 17 pkt 9 lit. b załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.) do stanu zatrudnionych nie wlicza się osób przebywających na urlopach bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych.

⁷⁴ W tym związanych ze wzrostem wskaźnika inflacyjnego.

⁷⁵ Z wyjątkiem Inspekcji Farmaceutycznej – jednostka nie otrzymała decyzji zwiększających plan wynagrodzeń na 2019 r. Wzrost jednostkowych wynagrodzeń nastąpił w ramach oszczędności plac spowodowanych wolnymi wakacjami.

⁷⁶ Zrealizowane wydatki na wynagrodzenia stanowiły 99,3% planu po zmianach.

⁷⁷ Wynosiło 6 095 tys. zł.

⁷⁸ W rozdziałach: 01022 Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego – 848,4 tys. zł; 01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii – 20,9 tys. zł i 01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii – 4 393 tys. zł.

W 2019 r. zadania na rzecz Urzędu na podstawie umów zlecenia⁷⁹ wykonywały 77,41 osoby (o 1,94 mniej niż w 2018 r.). Na realizację umów zlecenia w Urzędzie wydatkowano 254 tys. zł (w 2018 r. – 255 tys. zł).

(akta kontroli str. 965-975, 1008)

W 2019 r. zawarto umowy zlecenia z siedmioma pracownikami Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu. Umowy te dotyczyły wykonywania: 1/ zadań związanych z obsługą *Programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020*⁸⁰, w okresie od maja do grudnia 2019 r. oraz 2/ zadań związanych z obsługą posiedzeń składów orzekających Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Opolu⁸¹, w okresie od marca do grudnia 2019 r. Łącznie za obsługę ww. zadań pracownikom Urzędu wypłacono 34 tys. zł. Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego Urzędu, zawarcie umów zlecenia związanych z realizacją *Programu „Senior+”* było skutkiem braku zgody ministra właściwego ds. finansów publicznych na wypłatę osobom obsługującym program wynagrodzeń w ramach stosunku pracy⁸². Wnioski Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia o zawarcie umów zlecenia zatwierdzane były przez Dyrektora Generalnego Urzędu, a do rachunków dołączano zestawienia czasu przeznaczonego na obsługę Programu. Ponadto zawarto umowy zlecenia z dwoma pracownikami Urzędu, którzy w związku z uzyskaniem uprawnień do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, zostali powołani przez Wojewodę Opolskiego do Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Przedmiotem ww. umów zlecenia były czynności rodzajowo różne od zakresu obowiązków wynikających z umów o pracę. Przyjęta forma finansowania kosztów ww. zadań poprzez zawarcie umów zlecenia i sprawowany nadzór ze strony Dyrektora Generalnego Urzędu wypełniały *Rekomendacje dotyczące zawierania umów cywilnoprawnych w jednostkach administracji rządowej*, ustalone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

(akta kontroli str. 1008, 1039-1106, 1238-1239, 1435-1450, 1492-1500)

Wydatki majątkowe zrealizowane w części 85/16 wynosiły 21 476,6 tys. zł⁸³, tj. 99,7% planu po zmianach. Kwota ta stanowiła 32,8% wykonania w 2018 r. (65 494,6 tys. zł), głównie z powodu zakończenia w 2018 r. realizacji inwestycji drogowych w ramach *Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej* oraz *Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019*.

(akta kontroli str. 2374-2382)

⁷⁹ Analizą objęto umowy zlecenia trwające sześć miesięcy lub dłużej oraz umowy powtarzane nieprzerwanie przez ten okres.

⁸⁰ O którym mowa w uchwale nr 34 Rady Ministrów z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego *Senior+ na lata 2015-2020* (M.P. poz. 341 ze zm.), dalej *Program Senior+*. Zadania realizowane na podstawie tych umów obejmowały: udzielanie informacji o zasadach tego programu, ocenę złożonych ofert, przekazywanie środków dotacji, sprawowanie kontroli i nadzoru nad realizacją programu oraz monitorowania ciągłości realizacji zadań finansowanych w jego ramach. Zadania te, zgodnie z zawartymi umowami, miały być wykonywane poza godzinami wynikającymi z umów o pracę.

⁸¹ Udział w posiedzeniach składów orzekających Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Opolu w charakterze członka powołanego składu oraz wydawania ocen funkcjonowania społecznego lub ocen zawodowych niezbędnych do wydawania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz osobisty udział w szkoleniach pracowników socjalnych i doradców zawodowych – członków Wojewódzkich Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności, organizowanych przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Warszawie. Zadania te, zgodnie z zawartymi umowami, miały być wykonywane poza godzinami wynikającymi z umów o pracę.

⁸² Pismo Ministerstwa Finansów znak FS9.4143.2.2017.113.BIM z 21 lutego 2017 r.

⁸³ Ponadto 1 302,6 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe w grupie współfinansowanie.

W planie finansowym Urzędu jako dysponenta III stopnia na wydatki majątkowe przewidziano 2 532 tys. zł. W wyniku dokonanych w trakcie roku zmian⁸⁴ plan tych wydatków wzrósł do 3 446,7 tys. zł⁸⁵. Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 3 433,2 tys. zł, głównie w rozdziale 75011 (w którym wydatkowano 2 740,6 tys. zł, tj. 79,8%), z tego:

- 1/ 1 299,8 tys. zł przeznaczono na prace związane z renowacją budynku Urzędu, w tym stolarki okiennej;
- 2/ 439,7 tys. zł wydatkowano na zakup sprzętu informatycznego do Urzędu;
- 3/ 408,2 tys. zł przeznaczono na budowę zabezpieczeń przeciwpożarowych w budynku Urzędu – etap VII;
- 4/ 402,6 tys. zł wydatkowano na przebudowę infrastruktury informatycznej Urzędu;
- 5/ 317 tys. zł przeznaczono na doposażenie magazynu przeciwpowodziowego⁸⁶;
- 6/ 201 tys. zł wydatkowano na przebudowę budynku nr 2 w Wojewódzkiej Bazie Magazynowo-Warsztatowej Sprzętu Obrony Cywilnej w Luboszycach;
- 7/ 149,3 tys. zł przeznaczono na realizację projektu nr 11/7-2017/O-FAMI *Przyjazny urząd dla legalnej migracji*, współfinansowanego z programu Krajowego Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, w ramach którego zakupiono urządzenie wielofunkcyjne, ściankę multimedialną oraz urządzenia sieciowe;
- 8/ 62,3 tys. zł przeznaczono na zakup klimatyzacji do pomieszczeń biurowych Wydziału Koordynacji Systemów Zabezpieczania Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia;
- 9/ 58,4 tys. zł przeznaczono na zakup syreny alarmowej elektronicznej;
- 10/ 28 tys. zł przeznaczono na zakup oprogramowania serwera dla Urzędu;
- 11/ 22,1 tys. zł przeznaczono na zakup systemu kolejkowego dla Oddziału Paszportów;
- 12/ 18,9 tys. zł przeznaczono na zakup klimatyzacji do pomieszczeń biurowych Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości;
- 13/ 13,2 tys. zł przeznaczono na zakup urządzenia wielofunkcyjnego dla Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych;
- 14/ 12,7 tys. zł przeznaczono na zakup kamery termowizyjnej dla Państwowej Straży Łowieckiej.

Wprowadzone zmiany w planie wydatków majątkowych oraz przeznaczenie środków na ww. cele było uzasadnione i wynikało z zakresu realizowanych zadań. W przypadku zmian dokonywanych na podstawie art. 171 ust. 3 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych uzyskano wymagane zgody ministra właściwego ds. finansów publicznych.

(akta kontroli str. 965-975, 1249-1343)

Zobowiązania w części 85/16 według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniosły 7 282,7 tys. zł i były o 8,7% wyższe od zobowiązań na koniec 2018 r. (wynoszących 6 698,8 tys. zł). Zasadniczą pozycję (6 863,8 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Również w Urzędzie 91,1% stanu zobowiązań na koniec 2019 r. (tj. 2 020,4 tys. zł z 2 142,7 tys. zł) stanowiły zobowiązania z ww. tytułu. W Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 965-975, 1344-1348, 2374-2382)

⁸⁴ W trakcie roku do planu Urzędu wprowadzono siedem nowych zadań na łączną kwotę 567,1 tys. zł oraz zwiększono wartość zadań ujętych w pierwotnym planie *per saldo* o 347,6 tys. zł.

⁸⁵ Wskazana kwota obejmuje również wydatki majątkowe na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej.

⁸⁶ Zakupiono platformę hakową, dozowarkę materiałów sypkich i granulowanych, zestaw radiostacji bazowej KF na potrzeby nowotworzonego stanowiska do prowadzenia nastuchów, quad wraz z przyczepą oraz silnik zaburtowy.

Ujętą w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2018 r.⁸⁷ kwotę 602,0 tys. zł wykorzystano w całości, zgodnie z przeznaczeniem i w ustalonym terminie. Środki te przeznaczono na dokończenie remontu pomieszczeń i instalacji budynku Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu oraz zakup niezbędnych do remontu materiałów budowlanych i wyposażenia⁸⁸.

(akta kontroli str. 9-28, 75, 76)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków Urzędu jako dysponenta III stopnia w kwocie 4 653,3 tys. zł (stanowiącej 11% wydatków Urzędu), w tym wydatki majątkowe w kwocie 2 560,3 tys. zł⁸⁹ i wydatki bieżące w kwocie 2 093 tys. zł⁹⁰. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie zapisów na koncie 130 *Rachunek bieżący jednostki*, metodą monetarną (MUS⁹¹). Badaniem objęto 54 zapisy/dowody księgowo na kwotę 4 256,4 tys. zł. Ponadto w sposób celowy dobrano próbę wydatków w wysokości 396,9 tys. zł (jeden dowód).

Operacje gospodarcze potwierdzone tymi dowodami zostały zbadane pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności ich dokonywania.

(akta kontroli str. 1505-1597)

Prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie z dnia z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹² zbadano na łącznej próbie 55 wydatków o wartości 4 653,3 tys. zł, z których 28 (w kwocie 3 541,4 tys. zł), poniesiono na podstawie zamówień udzielonych w trybach określonych w ww. ustawie. Z pozostałych 16 wydatków na kwotę 392,1 tys. zł dokonano w ramach tzw. zamówień podprogowych⁹³, a do 11 wydatków na kwotę 719,8 tys. zł przepisy ww. ustawy nie miały zastosowania⁹⁴. Szczegółowym badaniem objęto cztery postępowania o udzielenie zamówień publicznych, w wyniku których w 2019 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 895,8 tys. zł⁹⁵. Przeprowadzone badanie w dwóch przypadkach nie wykazało nieprawidłowości w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie tych zamówień, a ustalenia dotyczące dwóch pozostałych zamówień opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1505-1597, 2569-2637, 2663-2766)

Dysponent części 85/16 sprawował nadzór nad prawidłowością realizacji wydatków poprzez weryfikację rocznych i okresowych analiz z wykonania planu dochodów i wydatków jednostek administracji zespolonej, weryfikację wydatków tych jednostek na etapie wnioskowania o zmiany w planie finansowym w trakcie roku budżetowego, jak również poprzez kontrole przeprowadzane na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁹⁶.

(akta kontroli str. 3460-3462)

⁸⁷ O którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2346).

⁸⁸ Kwota 602 tys. zł stanowiła część kwoty 627 tys. zł, przyznanej decyzją Ministra Finansów z 13 października 2018 r. (rezerwa celowa, poz. 73 *Zmiany systemowe*), przeznaczonej na remont pomieszczeń i instalacji budynku Komendy oraz na zakup niezbędnych do remontu materiałów budowlanych i wyposażenia.

⁸⁹ Badaniem objęto 10 wydatków majątkowych w kwocie 2 163,4 tys. zł dobranych metodą MUS oraz jeden taki wydatek w kwocie 396,9 tys. zł dobrane do badania w sposób celowy.

⁹⁰ Badaniem objęto 44 wydatki bieżące Urzędu dobrane metodą MUS.

⁹¹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁹² Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm.

⁹³ Zamówień udzielono na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

⁹⁴ W szczególności ponoszone w związku z koniecznością wypłaty zadośćuczynienia wynikającego wyroku oraz z partycypacją innych podmiotów w kosztach funkcjonowania obiektów, stanowiących własność Urzędu.

⁹⁵ 1/ Przebudowa infrastruktury informatycznej – etap V – postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego wszczęto 21 maja 2019 r., 2/ Świadczenie kompleksowych usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej na potrzeby OUW – postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego wszczęto 23 sierpnia 2019 r., 3/ świadczenie usług pocztowych na potrzeby OUW – zamówienie na usługi społeczne, postępowanie wszczęto 10 czerwca 2019 r. oraz 4/ zakup kontenera typu flat-rack – zamówienie udzielone bez zastosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

⁹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Wojewody Opolskiego po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., NIK wnioskowała o wyeliminowanie przypadków nieuzasadnionego udzielania zamówień publicznych z pominięciem stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W celu realizacji tego wniosku w Urzędzie przeprowadzono szkolenia dla pracowników w zakresie zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 3017-3019)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dysponent części 85/16 z nieuzasadnioną zwłoką podjął decyzję o blokowaniu planowanych wydatków w łącznej kwocie 40,6 tys. zł, przeznaczonych na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego, wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej⁹⁷.

Decyzja o zablokowaniu niewykorzystanej kwoty została wydana dopiero 7 listopada 2019 r., mimo tego, że wiedzę o nadmiarze środków pracownicy Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego posiadali już w lipcu 2019 r., gdyż kwalifikacje wojskowe w 2019 r. przeprowadzane były w okresie od 4 lutego do 26 kwietnia 2019 r.⁹⁸. Ponadto w 2019 r. odbyły się cztery posiedzenia Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej (po dwa w kwietniu i w maju), w celu rozpatrzenia odwołań od orzeczeń Powiatowych Komisji Lekarskich, które sfinansowano środkami ujętymi w planie finansowym Urzędu. Niewykorzystane środki w łącznej kwocie 40,6 tys. zł jednostki samorządu terytorialnego zwracały na rachunek dysponenta części budżetu w okresie od 5 czerwca do 12 lipca 2019 r. (część niewykorzystanej dotacji podlegała zwrotowi do 14 lipca 2019 r.).

Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców wyjaśniła: *O niewykorzystaniu wszystkich środków (po faktycznym zwróceniu ich na konto Wojewody przez jednostki we wskazanym okresie) na potrzeby kwalifikacji wojskowej w 2019 r. poinformowałam Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu pismem z 25 września 2019 r. Brak możliwości wcześniejszego udzielenia takiej informacji wynika z faktu, że pomimo formalnego zakończenia się kwalifikacji wojskowej należy brać pod uwagę że na przestrzeni roku w poszczególnych powiatach może zaistnieć konieczność organizacji dodatkowych posiedzeń Komisji Lekarskich, spowodowanych np. złożeniem odwołania, złożeniem wniosku o wzruszenie decyzji ostatecznej orzekającej o przyznaniu osobie kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej lub będącej efektem rozpatrzenia skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny. Nadmieniam, że organizacja kwalifikacji wojskowej w 2019 r. była szczególnie pod względem planowania środków finansowych koniecznych do jej zrealizowania w związku z wejściem w życie rozporządzenia (...) zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej. Wyjaśniła ponadto: W przypadku*

⁹⁷ W wyniku wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalenia dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowych (Dz. U. poz. 97).

⁹⁸ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2019 r. (Dz. U. poz. 1982) kwalifikacje wojskowe powinny zostać przeprowadzone od dnia 4 lutego do dnia 26 kwietnia 2019 r.

wystąpienia konieczności organizacji dodatkowych posiedzeń komisji lekarskich w okresie od 30 października 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców wystąpiłby do Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu o zabezpieczenie środków na ich organizację. Należy jednak podkreślić, że wraz z upływem czasu od przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej, prawdopodobieństwo konieczności ich organizacji maleje.

(akta kontroli str. 648-762)

2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych dla Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, jako jedno z kryteriów oceny ofert przyjęto liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na pełny etat, którym zostanie powierzona realizacja przedmiotu zamówienia (z wagą 10%). Określenie takiego kryterium powodowało uprzywilejowanie dużych wykonawców, którzy mogli wskazać większą liczbę osób niż mniejsze podmioty i tym samym spełnić w maksymalnym stopniu postawione kryterium. Zamawiający sformułował takie kryterium mimo tego, że zgodnie z art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych w ogłoszeniu o zamówieniu określony został obowiązek zatrudnienia przez wykonawców na podstawie umów o pracę osób, wykonujących wskazane czynności.

Dyrektor BOU wyjaśniła: *Pierwotnie wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę dotyczył następujących czynności: doręczenia lub przyjęcia przesyłek, wydania lub zwrotu przesyłek w siedzibie Zamawiającego, tj. w budynku Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego (doręczyciele, listonosze, osoby wydające korespondencję, kurierzy, z uwzględnieniem personelu podwykonawców). W wyniku odpowiedzi na pytania Wykonawcy, wymóg ten został zmodyfikowany i ostatecznie odnosił się tylko do czynności w zakresie odbioru korespondencji od Zamawiającego celem jej nadania (z uwzględnieniem personelu podwykonawców). Zamawiający przyznaje, że w związku z powyższym pozostawienie w niezmienionej treści kryterium oceny ofert "liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę w przeliczeniu na pełny etat, którym zostanie powierzona realizacja przedmiotu zamówienia" jest możliwe do dokonania oceny ofert (...), ale w szerszym znaczeniu, biorąc pod uwagę postawiony obligatoryjnie wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, wydaje się w tym przypadku bezcelowe. W przedmiotowym postępowaniu wystarczające było zastosowanie klauzuli społecznych w postaci wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Podkreślić należy, że zastosowanie przez Zamawiającego kryterium oceny ofert nie miało w tym przypadku wpływu na wynik postępowania.*

(akta kontroli str. 2638-2662)

3. W umowach: 1/ nr OUW.I.102.2019, zawartej 26 września 2019 r. przez Dyrektora Generalną Urzędu z Netia S.A., której przedmiotem były kompleksowe usługi telekomunikacyjne telefonii stacjonarnej dla potrzeb OUW w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 30 listopada 2023 r., oraz 2/ nr OUW.I.103.2019, zawartej 17 października 2019 r. przez Dyrektora Generalną Urzędu z Orange Polska S.A. na kompleksowe usługi telekomunikacyjne telefonii stacjonarnej dla potrzeb Centrum Powiadamiania Ratunkowego w okresie od 17 października 2019 r. do 30 listopada 2023 r., nie uwzględniono postanowień o zasadach wprowadzania odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcom w przypadku zmiany w trakcie realizacji tych umów zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych⁹⁹, jeżeli zmiany te miałyby wpływ na koszty wykonania zamówienia przez wykonawcę. Obowiązek

⁹⁹ Dz. U. poz. 2215, ze zm.

uwzględnienia takiego zapisu w umowach wieloletnich wynikał z art. 142 ust. 5 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jak wyjaśniła Dyrektor BOU, w zawartych umowach Zamawiający uwzględnił klauzule waloryzacyjne, o których mowa w art. 142 ust. 5 pkt 1-3 ustawy Prawo zamówień publicznych, jednakże w wyniku niezamierzonej omyłki przeoczył pkt 4 wprowadzony do ww. przepisu z dniem 1 stycznia 2019 r. Podkreślić należy, że omyłka Zamawiającego została niezauważona również przez Wykonawców. Wykonawcy ubiegający się o udzielenie zamówienia nie kwestionowali w drodze korzystania ze środków ochrony prawnej, oraz w żaden inny sposób nie żądali od Zamawiającego modyfikacji treści SIWZ oraz ogłoszenia o zamówieniu, poprzez wprowadzenie do treści projektu umowy (załącznika do SIWZ) brakującego postanowienia określonego w art. 142 ust. 5 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Nie ulega jednak wątpliwości, iż art. 142 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych ma charakter bezwzględnie obowiązujący, zatem wola stron nie jest tu elementem istotnym. Brak zapisu w umowach nie pozbawia zatem Wykonawców możliwości realizacji prawa określonego w art. 142 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 2584-2611, 2660-2662)

4. W latach 2017-2019 kontrolą kompleksową objęto 22 z 29 funkcjonujących na terenie województwa opolskiego domów pomocy społecznej. W przypadku pozostałych siedmiu nie przeprowadzono takich kontroli, czym naruszono przepis § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej¹⁰⁰, zgodnie z którym kontrole kompleksowe przeprowadza się nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśnił, że kontroli kompleksowych nie przeprowadzono w siedmiu domach pomocy społecznej ze względu na braki kadrowe oraz konieczność realizacji kontroli doraźnych i problemowych, nieprzewidzianych w planie kontroli Urzędu.

(akta kontroli str. 3392-3407)

5. Do 30 marca 2020 r. dysponent części 85/16 nie zatwierdził rozliczeń dotacji na realizację programu *Maluch+*. Zgodnie z zapisami umów o przyznanie dotacji, podmioty dotowane powinny złożyć do końca stycznia 2020 r. sprawozdania rozliczające wykorzystanie środków dotacji, natomiast zatwierdzenie tak dokonanych rozliczeń powinno nastąpić w terminie 30 dni od ich przedłożenia. Z 69 sprawozdań dotyczących realizacji zadania złożonych przez dotowane podmioty i zawierających rozliczenia dotacji, 59 wpłynęło w wymaganym terminie¹⁰¹, z czego 12 uznano za sporządzone prawidłowo.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśnił: *Przede wszystkim należy podkreślić, że co do zasady dysponent zatwierdza rozliczenie dotacji, w przypadku kiedy jest ono prawidłowe pod względem rzeczowym i finansowym. W wyniku weryfikacji rozliczeń przez tut. wydział, wiele z nich wymaga poprawienia i przesłania ponownego rozliczenia, a niejednokrotnie korekty składane są przez podmiot 2-3 razy w odstępach czasowych.* Jako przyczyny niezatwierdzenia przedstawionych rozliczeń dotacji wskazał przede wszystkim: duży zakres realizowanych zadań i wymogi programu powodujące, że rozliczenie dofinansowania wymaga przedłożenia obszernej dokumentacji, zbieżność terminów rozliczenia sprawozdań z realizacją programu *Maluch+* na 2019 r. z terminami wykonania innych zadań, dużą liczbę beneficjentów programu i różnorodność form prawnych dotowanych podmiotów, z których część to podmioty nowoutworzone lub

¹⁰⁰ Dz. U. Nr 61 poz. 543, ze zm.

¹⁰¹ Pozostałe podmioty przedstawiły rozliczenia w okresie od 7 lutego do 16 marca 2020 r.

krótko działające, konieczność dokonywania korekt lub uzupełnień sprawozdań, często wymagających bezpośredniej pomocy ze strony pracowników Wydziału, braki kadrowe (od grudnia 2019 r. zadania związane z programem *Maluch+* realizowała tylko jedna osoba).

(akta kontroli str. 3050-3057, 3067-3075, 3117-3220, 3297-3306)

Ponadto dysponent części 85/16 nie zatwierdził rozliczenia dotacji na realizację zadań bieżących w ramach programu *Rodzina 500+* w terminie wskazanym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem zatwierdzenie rozliczenia dotacji powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia. Stwierdzono natomiast, że rozliczenia dotacji gminy przekazywały w okresie od 15 do 31 stycznia 2020 r., a powiaty – w okresie od 20 stycznia do 31 stycznia 2020 r.¹⁰². Tym samym, zatwierdzenie rozliczeń winno następować od 19 lutego do 2 marca 2020 r. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia zatwierdził przedłożone rozliczenia zbiorczo i 12 marca 2020 r. przekazał informację o uznaniu dotacji, będących w jego nadzorze merytorycznym, Dyrektorowi Wydziału Finansów i Budżetu.

Dyrektor Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśnił: *Zgodnie z zapisami art. 152 ust. 2 ustawy (...) o finansach publicznych zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym (...) powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia. Tak więc termin ten nie jest terminem sztywnym i nieprzekraczalnym, albowiem ustawodawca wprowadzając określenie „powinno” przewidział obiektywne czynniki uniemożliwiające jego spełnienie (...). W przypadku programu 500+, który jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, weryfikacja rozliczenia zadania odbywa się kilku etapowo oraz jest czasochłonna i pracochłonna. Wśród czynności niezbędnych do wykonania w celu zatwierdzenia rozliczenia ww. dotacji wskazał: weryfikację miesięcznych resortowych sprawozdań rzeczowo-finansowych, ręczne scalanie części danych ujętych w ww. sprawozdaniach, porównanie danych ujętych w przedstawionych rozliczeniach dotacji z danymi wynikającymi ze sprawozdań resortowych oraz z informacjami uzyskanymi z Wydziału Finansów i Budżetu, sprawdzenie przedłożonych rozliczeń ze sprawdzonym i zatwierdzonym sprawozdaniem finansowym Rb-50 dysponenta części budżetowej. Jednocześnie Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia stwierdził: *W związku z tym, że termin sporządzenia i przekazania rocznego sprawozdania Rb-50 dla dysponenta części budżetowej to 60 dni po upływie roku budżetowego (tut. wydział otrzymał sprawozdanie 2 marca 2020 r.) oraz jest ono niezbędnym elementem do zakończenia procesu weryfikacji rozliczeń oraz ostatecznego zatwierdzenia rozliczeń dotacji ze wszystkich jednostek, nie jest możliwe wcześniejsze zatwierdzenie rozliczeń dotacji w przypadku zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Informacja do WFB o rozliczeniu dotacji i wykorzystaniu zgodnie z przeznaczeniem w zakresie zadań zleconych, w tym programu 500+, nastąpiła 12 marca 2020 r. Tak więc zatwierdzenie rozliczeń dotacji przekazanych z programu 500+ nastąpiło w możliwie najkrótszym terminie.**

(akta kontroli str. 3062-3072, 3297-3306)

¹⁰² Jedynie Powiat Prudnicki, który sporządził rozliczenie 28 stycznia 2020 r., przekazał je 26 lutego 2020 r. z uwagi na problemy w działaniu Centralnej Aplikacji Statystycznej.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2019 zaplanowano dla części 85/16 wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 119 tys. zł. Na podstawie czterech decyzji Ministra Finansów dysponentowi części 85/16 zostały przyznane środki z rezerwy celowej budżetu środków europejskich w kwocie 6 130,3 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację przez:

1/ Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu¹⁰³ projektu pn. *Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych w Pokoju i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020¹⁰⁴ (148,8 tys. zł),

2/ Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Opolu¹⁰⁵ dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020¹⁰⁶, tj.: *Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I* (1 042 tys. zł) oraz *Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV* (5 058,5 tys. zł).

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/16 zrealizowano w kwocie 6 248,8 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 28-74, 1397-1400)

Wydatki w ramach RPO WO zrealizowano w wysokości 148,3 tys. zł, co stanowiło 99,7% zaplanowanej kwoty. W wyniku realizacji projektu wykonano prace związane z utworzeniem dwóch aplikacji na urządzenia mobilne: „SKARBY OPOLSZCZYŹNY – Multimedialny atlas – przewodnik, prezentujący region oraz dziedzictwo kulturowe Opola” oraz gry miejskiej „WAROWNIA PIASTOWSKA – Zabierz rodziców na poszukiwanie skarbów”.

(akta kontroli str. 1349-1396)

Wydatki zaplanowane w ramach PO IIŚ zostały zrealizowane w 100% i przeznaczono je na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego kategorii terenowej do gaszenia pożarów w trudno dostępnym terenie, pięciu samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego z napędem 4x4, 79 szt. zestawów hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego, a także na zakup dwóch zestawów do oświetlenia terenu akcji z agregatem prądowórczym.

(akta kontroli str. 28-74)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Rezultaty i efekty rzeczowe osiągnięte w ramach zadań finansowanych środkami publicznymi

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r., w części 85/16 realizowano w ramach budżetu zadaniowego 131 działań w ramach 76 podzadań, 42 zadań i 17 funkcji, na które wydatkowano kwotę 1 597 260,6 tys. zł, z czego 1 591 011,8 tys. zł pochodziło z budżetu państwa, a 6 248,8 tys. zł z budżetu środków europejskich.

¹⁰³ W rozdziale 92120 *Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami*, § 4177 § 4197 i § 4307.

¹⁰⁴ Dalej PRO WO.

¹⁰⁵ W rozdziale 75410 *Komendy wojewódzkie państwowej straży pożarnej* § 6067 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* (płatności w zakresie budżetu środków europejskich).

¹⁰⁶ Dalej: PO IIŚ.

Nakłady poniesione ze środków budżetu w kwocie 1 131 479,1 tys. zł (tj. 70,8% wykonanych wydatków) zostały przeznaczone na sfinansowanie następujących pięciu zadań:

- 2.3.W. *System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności* – 106 643,8 tys. zł¹⁰⁷ (6,7% wykonanych wydatków), w tym 88 671,2 tys. zł na funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego;
- 3.1.W. *Oświata i wychowanie* – 54 245,8 tys. zł (3,4% wykonanych wydatków), w tym: a/ 34 933,7 tys. zł na wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej; b/ 7 109,0 tys. zł na kształcenie ogólne zawodowe i ustawiczne;
- 12.1.W. *System ochrony środowiska i informacji o środowisku* – 5 170,4 tys. zł (3,2% wykonanych wydatków), w tym 4 996,1 tys. zł na monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska;
- 12.3.W. *Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu* – 369,8 tys. zł (0,02% wykonanych wydatków), które to środki wykorzystano w szczególności na wydawanie pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na emisję gazów cieplarnianych oraz na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza;
- 13.4.W. *Wspieranie rodziny* – 965 049,2 tys. zł (60,4% wykonanych wydatków), w tym: a/ 701 647,1 tys. zł na pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, b/ 255 930 tys. zł na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów.

(akta kontroli str. 3463-3474)

Szczegółowe badanie 14 podzadań¹⁰⁸ pod względem osiągnięcia założonych celów oraz przyjętych mierników wykazało, że osiągnięto planowane wartości 13¹⁰⁹ z 22 mierników, w tym m.in.: zapewniono obsługę wypłaty zwiększonej w stosunku do roku poprzedniego liczby świadczeń, wynikających z przepisów o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (z 1 950 tys. do 2 336 tys.); zapewniono umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej większej niż w roku poprzednim liczby dzieci całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodzicielskiej (umieszczono 1 540 dzieci a planowano 1 475); poprawiła się sprawność systemu ratowniczego w zakresie wykrywalności zagrożeń pożarowych podczas kontroli (wzrost z 1,55 do 1,83 nieprawidłowości w jednej kontroli).

Nie osiągnięto założonych wartości dziewięciu mierników ustalonych dla siedmiu podzadań¹¹⁰. I tak dla podzadania:

- 2.3.1.W *Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego*: a) stosunek liczby ratowników wodnych do ogólnej liczby kąpielisk wyniósł 3/1, wobec wartości

¹⁰⁷ W tym 6 100,5 tys. zł z budżetu środków europejskich.

¹⁰⁸ Na poszczególne podzadania wydatkowano: 1/ 2.3.1.W *Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego* – 88 671,2 tys. zł; 2/ 2.3.2.W *Zapobieganie zagrożeniom pożarowym oraz przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym* – 16 725,5 tys. zł; 3/ 2.3.3.W *Obrona cywilna* – 1 247,2 tys. zł; 4/ 3.1.1.W *Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty* – 4 834,0 tys. zł; 5/ 3.1.2.W *Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne* – 7 109,0 tys. zł; 6/ 3.1.3.W *Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej* – 1 784,1 tys. zł; 7/ 3.1.5.W *Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych* – 4 324,1 tys. zł; 8/ 3.1.6.W *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna* – 1 261,0 tys. zł; 9/ 3.1.7.W *Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej* – 34 933,7 tys. zł; 10/ 12.1.3.W *Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska* – 4 996,1 tys. zł; 11/ 12.1.6.W *Gospodarka odpadami* – 174,3 tys. zł; 12/ 12.3.1.W *Systemy ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu* – 369,8 tys. zł; 13/ 13.4.1.W *Wsparcie rodzin wychowujących dzieci i opiekujących się osobami niepełnosprawnymi* – 963 803,5 tys. zł i 14/ 13.4.2.W *Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz piecza zastępcza nad dzieckiem* – 1 245,7 tys. zł.

¹⁰⁹ Ustalonych dla 10 celów.

¹¹⁰ 2.3.1.W *Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego*; 3.1.1.W *Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty*; 3.1.2.W *Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne*; 3.1.3.W *Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej*; 3.1.5.W *Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych*; 3.1.6.W *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna* i 12.1.6.W *Gospodarka odpadami*.

planowanej 6/1, zaś w stosunek liczby ratowników wodnych do ogólnej liczby miejsc wyznaczonych do kąpieli wyniósł 33/13, wobec planowanej wartości 81/13; powodem nieosiągnięcia docelowej wartości miernika była mniejsza niż zakładano liczba ofert złożonych w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Wojewodę; b) średni czas dojazdu jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na miejsce zdarzenia był dłuższy od zakładanego (8 min. i 39 sek.) i wyniósł 9 min. 5 sek. – było to spowodowane niepełnym wyposażeniem technicznym jednostek i brakiem środków na odnowienie zasobów sprzętowych (dotyczyło to w szczególności stanu technicznego pojazdów, które w większości przekroczyły normatywny czas eksploatacji, co w konsekwencji wydłużyło czas dojazdu);

- 3.1.1. *W Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty* – wartość miernika, zdefiniowanego jako odsetek szkół i placówek poddanych kontroli ocenionych pozytywnie, wyniosła 68%, przy wartości planowanej 83%; w ocenie Opolskiego Kuratora Oświaty powodem nieosiągnięcia zaplanowanego miernika były trudności w realizacji zadań związanych z udzielaniem uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz przy kształceniu uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- 3.1.2. *W Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne* – miernik zdefiniowany jako zdawalność egzaminu maturalnego lub zawodowego osiągnięto na poziomie 72% wobec planowanych 80%; Opolski Kurator Oświaty nie wskazał powodów uzyskania niższej zdawalności egzaminów, uzasadniając to jedynie brakiem wpływu na liczbę osób przystępujących do egzaminów, a tym bardziej na wyniki egzaminów.

W odniesieniu do złożonych wyjaśnień Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że przepis art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹¹¹ nakłada na kuratorów oświaty obowiązek sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołami funkcjonującymi na terenie danego województwa. Obowiązek ten powinien obejmować zarówno stałe i systematyczne badania przez powołane do tego osoby lub organy, stanu, warunków i efektów prowadzonej przez szkoły i placówki działalności statutowej, jak też wywieranie wpływu przez te osoby lub organy na nadzorowane jednostki w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań ustawowych i statutowych tych ostatnich.

- 3.1.5. *W Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych* – miernik, zdefiniowany jako stosunek liczby uczniów objętych pomocą do ogólnej liczby uczniów w województwie (w %; w os./os.), zrealizowano na poziomie 8%, wobec planowanego 9%, co wynikało z mniejszej liczby uczniów ubiegających się o taką pomoc;
- 3.1.6. *W Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna* – miernik, zdefiniowany jako liczba uczniów biorących udział w różnych formach wypoczynku (w os.), zrealizowano na poziomie 870, wobec zaplanowanego 1 500; w toku kontroli NIK nie wyjaśniono przyczyn realizacji miernika na poziomie niższym niż zakładany;
- 12.1.6. *W Gospodarka odpadami* – miernik, zdefiniowany jako stosunek liczby osób posiadających uprawnienia do prowadzenia składowisk odpadów do liczby regionów gospodarowania odpadami na terenie województwa (w os./szt.), zrealizowano na poziomie 4/1, wobec planowanego 6/4; jedynie cztery osoby uzyskały uprawnienia do prowadzenia składowisk odpadów na obszarze województwa a ponadto, począwszy od 2019 r., województwo opolskie było jednym regionem gospodarowania odpadami.

¹¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, ze zm.

Nie wyliczono wartości dwóch mierników, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3464-3474, 3521-3555c, 3559-3560)

Monitoring mierników prowadzony był w okresach półrocznych, na podstawie uzyskanych z jednostek podległych oraz wydziałów merytorycznych Urzędu informacji o realizacji wydatków w układzie zadaniowym, wraz z m.in. informacjami na temat ryzyka niewykonania zaplanowanych wartości mierników¹¹². Wyjaśniano także przypadki, w których wartości mierników wykazane w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetu zadaniowego odbiegały od wartości planowanych.

(akta kontroli str. 3521-3523, 3565-3569)

W 2019 r. Wojewoda Opolski nie został zobowiązany i nie sporządzał planu działalności, o którym mowa w art. 70 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 1434)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Dysponent części 85/16 nie sprawował w pełni rzetelnego nadzoru nad efektywnością i skutecznością realizacji dwóch poddziałań w układzie zadaniowym, o którym mowa w art. 175 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Na koniec 2019 r. nie określono bowiem wartości wykonania dwóch mierników, mimo wydatkowania środków na realizację celów, których te mierniki dotyczyły. W obu przypadkach w sprawozdaniu Rb-BZ1 dla ww. mierników podano wartości 0.

Dla podzadania 3.1.3.W *Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej* nie wyliczono wartości miernika, zdefiniowanego jako stosunek liczby nauczycieli korzystających z różnych form doskonalenia i doksztalcenia zawodowego do ogólnej liczby nauczycieli (w %; w os./os).

Realizatorem tego podzadania był Opolski Kurator Oświaty¹¹³, który w piśmie z 13 lutego 2020 r. adresowanym do Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu i opisującym realizację podzadań przypisanych Kuratorium, nie uzasadnił braku wyliczenia wartości przedmiotowego miernika. Mimo tego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu nie żądał dodatkowych wyjaśnień w tej sprawie.

W wyjaśnieniach złożonych w toku kontroli NIK, Główna Księgowa Kuratorium uzasadniła brak wyliczenia miernika podzadania 3.1.3.W zmianą przepisów (art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹¹⁴ i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli¹¹⁵, powodującą, że Kurator nie otrzymał środków na wsparcie doskonalenia i doksztalcenia zawodowego nauczycieli na 2019 r., w związku, z czym nie otrzymał on również sprawozdań z realizacji tych zadań. Według złożonych wyjaśnień, w poprzednich latach Kurator Oświaty przyznawał środki finansowe bezpośrednio w drodze zamówienia publicznego (tzw. granty kuratora oświaty) na różne formy doskonalenia, tj. konferencje, warsztaty, sympozja, a wykonanie wartości miernika określano na podstawie sprawozdań z realizacji zadań. Główna Księgowa wskazała jednocześnie, iż wyliczenie tego miernika będzie możliwe po otrzymaniu informacji z ośrodków doskonalenia nauczycieli o zrealizowanych zadaniach w tym zakresie, zaznaczając, że ośrodki te nie mają obowiązku sporządzania takich sprawozdań.

¹¹² Informacje te były przyjmowane na etapie sporządzania półrocznych sprawozdań z wykonania budżetu w układzie zadaniowym.

¹¹³ Dalej: Kurator.

¹¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm.

¹¹⁵ Dz. U. poz. 1045.

Dla podzadania 3.1.6.W *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna* nie obliczono wartości miernika, zdefiniowanego jako stosunek liczby uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych do ogólnej liczby uczniów na terenie województwa (w %; w os./os).

Według Głównej Księgowej Kuratorium, uzasadnieniem niewyliczenia miernika 3.1.6.W. był brak, począwszy od 2019 r., dostępu do Systemu Informacji Oświatowej w zakresie umożliwiającym uzyskanie danych na temat liczby uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych.

(akta kontroli str. 3463-3474, 3521-3521, 3558-3573)

Ponadto, w przypadku podzadania 12.3.1.W *Systemy ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu*, dla którego miernikiem był stosunek liczby stref, w których zostały przekroczone poziomy norm zanieczyszczeń w powietrzu do liczby stref ustalonych w województwie rozporządzeniem Ministra Środowiska (w %), zaplanowano wykonanie tego miernika w 100%. Powyższe oznaczało, że Samorząd Województwa Opolskiego, realizujący to zadanie założył, że we wszystkich dwóch strefach ustanowionych w województwie opolskim będą przekroczone normy zanieczyszczeń, a tym samym nie zostanie osiągnięty cel podzadania, którym było *ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza*. Na realizację tego podzadania, wydatkowano środki w kwocie 369,8 tys. zł. Wydział Finansów i Budżetu odpowiedzialny za realizację budżetu Wojewody, zaakceptował przyjęty miernik, mimo że nie odzwierciedlał efektów ponoszonych wydatków na realizację celu. Zgodnie z pkt 13 ppkt 1 załącznika nr 48 do noty budżetowej cele i mierniki służą rzetelnemu pomiarowi i obiektywnej ocenie efektywności lub skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym. Ponadto przepis art. 175 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych nakłada na dysponenta części budżetowej obowiązek sprawowania nadzoru nad efektywnością i skutecznością realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów. Przyjęty miernik uniemożliwiał dysponentowi części 85/16 realizację tego obowiązku.

Wydział Finansów i Budżetu przyjął również bez uwag przekazane przez Samorząd Województwa Opolskiego rozliczenie wydatkowania środków budżetowych w układzie budżetu zadaniowego, zawierające informacje o wykonaniu tożsamą z informacją zawartą w sprawozdaniu Rb-BZ1 z wykonania budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym.

(akta kontroli str. 3530, 3531)

Zastępca Dyrektora Finansów i Budżetu wyjaśnił: *Miernik 12.3.1.W (...) został zaplanowany i zrealizowany w wysokości 100%. Oznacza to, że we wszystkich strefach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska na terenie województwa opolskiego zostały przekroczone normy dopuszczalne zanieczyszczenia powietrza. Trudno oczekiwać, aby wieloletnie zaniedbania w ochronie powietrza mogły być naprawione jedynie przez działania Samorządu Województwa. Dotacja przekazywana z budżetu państwa na realizację tego zadania wyniosła w 2019 r. jedynie 369 827 zł. Dotacja ta jest przeznaczona m.in. na wydawanie (cofanie, wygaszanie) pozwoleń zintegrowanych, zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych, zatwierdzanie raportów z udoskonaleń metodyk monitorowania emisji gazów cieplarnianych, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, przyjmowanie informacji o rzeczywistych i planowanych zmianach zdolności produkcyjnej, przyjmowanie raportów z emisji gazów cieplarnianych, przeglądy ekologiczne, analizy pozwoleń zintegrowanych, opiniowanie decyzji środowiskowych, analizy wyników pomiarów, przyjmowanie zgłoszeń instalacji, analizy zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych. Jest to jedno z wielu działań podejmowanych w celu ochrony powietrza i zmniejszenia poziomu*

zanieczyszczeń i trudno przypuszczać, aby te działania (głównie o charakterze administracyjnym) przyniosły bezpośredni, znaczący efekt zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza.

Wyjaśnił ponadto: *Rozliczenia przedkładane w sprawozdaniu RB-BZ1 polegają przede wszystkim na sprawdzeniu prawidłowości kwot (zaplanowanych i zrealizowanych) dla poszczególnych zadań. (...) Cele i mierniki do poszczególnych podzadań i działań są sprawdzane pod względem ich zgodności z planem i przewidywanym wykonaniem wartości mierników. Jeżeli miernik nie został osiągnięty – nie oznacza to nieprawidłowości. Na osiągnięcie (bądź nie) poszczególnych mierników ma wpływ wiele czynników, nie tylko wydatkowana kwota. Poszczególni dysponenti środków, w przypadku gdy miernik nie został osiągnięty, składają informację o przyczynie nie osiągnięcia lub przekroczenia miernika. Tak przedłożone sprawozdanie z wyjaśnieniami jest traktowane, jako prawidłowe i jest podstawą do zaakceptowania przedłożonego dokumentu.*

(akta kontroli str. 3567-3569)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli 49,5% wydatków na dotacje przekazane z budżetu państwa w części 85/16 oraz 11% wydatków Urzędu stwierdzono, że zostały one poniesione w sposób celowy, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych. Stwierdzone nieprawidłowości, dotyczące niezatwierdzenia w wymaganym terminie przedstawionych rozliczeń dotacji, zablokowaniu z nieuzasadnioną zwłoką planowanych wydatków na realizację zadań z zakresu kwalifikacji wojskowej, zastosowaniu w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi pocztowe kryterium faworyzującego duże podmioty oraz nieuwzględnieniu w umowach wieloletnich klauzul waloryzacyjnych, nie miały istotnego wpływu na wykonanie wydatków w części 85/16. Wojewoda Opolski, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem wydatków budżetu państwa w części 85/16. W wyniku badania próby przekazanych dotacji stwierdzono jednakże, że nie przeprowadzono z wymaganą częstotliwością kontroli kompleksowych domów pomocy społecznej, co skutkowało brakiem możliwości sprawowania w pełni rzetelnego nadzoru nad realizacją zadania dofinansowanego ze środków dotacji z budżetu państwa. Dysponent części 85/16 nie sprawował rzetelnego nadzoru nad efektywnością i skutecznością realizacji dwóch poddziałań w układzie zadaniowym. Ponadto jeden miernik nie umożliwiał oceny efektywności ani skuteczności realizacji planu w układzie zadaniowym.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 85/16 i sprawozdań jednostkowych Urzędu jako dysponenta III stopnia, tj. sprawozdań:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA,

- z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR)¹¹⁶,
 - z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE)¹¹⁷,
 - z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
 - z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem 2018 r. (Rb-NW)¹¹⁸
- a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie:
- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Łączne sprawozdania budżetowe, sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. oraz łączne sprawozdanie Rb-BZ1 zostały sporządzone przez dysponenta części 85/16 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej na dzień ich sporządzenia. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny wiarygodność sporządzonych sprawozdań.

(akta kontroli str. 965-975, 2367-2555)

W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wnioski pokontrolny o: 1/ podjęcie działań mających na celu prawidłowe ujmowanie wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej oraz 2/ rzetelne weryfikowanie sprawozdań otrzymywanych od jednostek samorządu terytorialnego przed włączeniem danych do sprawozdań łącznych dysponenta części 85/16. W celu realizacji wniosków w Urzędzie przeprowadzono szkolenie dotyczące opisów zamówień w sposób umożliwiający przyporządkowanie wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej. Przeprowadzono również kontrolę merytoryczną należności funduszu alimentacyjnego oraz zobowiązano jednostki samorządu terytorialnego do wnikliwszej analizy wszystkich należności dotyczących zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli str. 3581-3582)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Zasadach Rachunkowości oraz Zakładowym Planie Kont OOU¹¹⁹, nie zawarto przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń na żadnym ze stosowanych kont księgowych. Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej pn. *Zestawienie obrotów i sald kont KG-ZPK, stan na dzień 2019-12-31, rok obrotowy 2019* ustalono, że dysponent III stopnia stosował również konta nietypowe¹²⁰, niewystępujące w planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz

¹¹⁶ Dotyczy dysponenta części. Dysponent III stopnia nie przekazywał takiego sprawozdania.

¹¹⁷ Sprawozdanie łączne dysponenta części zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu oraz Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu.

¹¹⁸ Dotyczy Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu.

¹¹⁹ Przyjętych zarządzeniem Nr 110/19 Wojewody Opolskiego z dnia 16 września 2019 r. Dalej: ZPK.

¹²⁰ Np. konta 202 *Rozrachunki z tytułu refundacji*; 978 *Plan i wydatki budżetu zadaniowego BZ-KLB*; 979 *Plan i wydatki budżetu zadaniowego KLB-BZ* i 994 *Zobowiązania w układzie budżetu zadaniowego*.

planów kont. Obowiązek ustalenia zasad klasyfikacji zdarzeń w polityce rachunkowości jednostki wynikał z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Główna Księgowa OUW wyjaśniła: *opis kont w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim, pomimo nieujęcia w zasadach rachunkowości określonych Zarządzeniem Wojewody Opolskiego nr 110/19, jest stosowany zgodnie przepisami nadrzędnymi, tj. ustawą o rachunkowości, rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). Niemniej dokument zasady rachunkowości będzie aktualizowany w najbliższym czasie, gdzie między innymi zostanie on uzupełniony o zapisy przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń.*

(akta kontroli str. 2462-2473, 2492, 2554-2555)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych, sporządzone przez dysponenta części 85/16 oraz przez dysponenta III stopnia. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Stwierdzona nieprawidłowość nie miała wpływu na prawidłowość sporządzonych sprawozdań i nie spowodowała obniżenia oceny w obszarze sprawozdawczości.

V. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. zapewnienie cyklicznego podejmowania działań przerywających bieg przedawnienia należności Skarbu Państwa,
2. niezwłoczne podejmowanie decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych w przypadkach, o których mowa w art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
3. stosowanie w prowadzonych postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych kryteriów oceny ofert zapewniających równe traktowanie wszystkich oferentów,
4. wzmocnienie nadzoru nad realizacją planów w układzie zadaniowym, w szczególności przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹²¹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

¹²¹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiająca dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15z ust. 4 pkt 2 w związku z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹²², organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 16 kwietnia 2020 r.

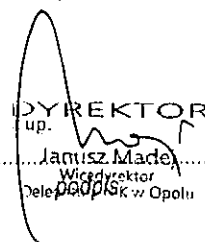
Kontroler:
Aleksandra Pawlicka
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

DYREKTOR
up.
.....
Jánisz Madej
Wicedyrektor
Delegatury w Opolu

¹²² Dz. U. poz. 374, ze zm.